

MØTEINNKALLING

Ås kontrollutvalg

Dato: 10.04.2018 kl. 18:00
Sted: Store salong, 2.etg, Ås kulturhus

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet. Møtedokumenter er publisert på www.follofiks.no.

Saksliste

			Side
Saker til behandling			
6/18	18/00073-1	Dialog med rådmann	2
7/18	18/00074-1	Rapport om selskapskontroll - Søndre Follo Renseanlegg IKS	3
8/18	18/00075-1	Orientering fra revisjonen	10
9/18	18/00072-1	Referat og orienteringer	11

Eventuelt

Eventuelle forfall eller inhabilitet meldes til sekretæren. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Ås, 03.04.2018

Håkon L. Henriksen/s./
Leder

Kjell Tore Wirum/s./
Kontrollsekretær

Ås KU-6/18

Dialog med rådmann

Saksbehandler:	Kjell Tore Wirum	Saksnr.:	18/00073-1
Saksgang			Møtedato
1 Ås kontrollutvalg		6/18	10.04.2018

Sekretariatets innstilling:

Dialog med rådmann tas til orientering.

Vedlegg:

SAKSUTREDNING:

Leder av kontrollutvalget i Ås kommune har via FIKS rettet henvendelse til Ås kommune v/rådmann med forespørsel om blant annet følgende orienteringer:

1. Større investeringsprosjekt med eksterne entreprenører.
  - Hvordan/hva vektlegges ved valg av entreprenør?
  - Brukes det flere ledd i kontraktkjeden enn bare underleverandører?
  - Hva slags kontroll gjøres ovenfor disse om de overholder arbeidsmiljøloven, betaling av skatt, etc.?
  - Settes det krav ift. lønns- og arbeidsvilkår, HMS?
  - Vet vi hvem som arbeider for kommunen/hvem vi betaler til?
  - Gjennomføres kontroller, og av hvem?
  - Brukes det faglært arbeidskraft, og lærlinger?
2. Anskaffelser/innkjøp i kommunen:

(Siste forvaltningsrevisjon på dette var i 2006)

  - Kommunens innkjøpsrutiner
  - Kunngjøres anskaffelser iht. regelverk?
  - Dokumenteres anskaffelsene iht. regelverk?
  - Får deltakerne alltid begrunnelse?
  - Inngåelse og bruk av rammeavtaler?
  - Har innkjøperne god nok kjennskap til rammeavtalene og hva de omfatter?
  - Noen saker fra Ås kommune til KOFA de senere år?
  - Bruken av felles innkjøpskontor?

Avslutning:

Rådmann har i e-post, datert 23.3.18, bekreftet at hun vil møte, muligens også med lederne for områdene spørsmålene/problemstillingene retter seg mot.

Ås, 03.04.18

Kjell Tore Wirum/s./
kontrollsekretær

Ås KU-7/18

Rapport om selskapskontroll - Søndre Follo Renseanlegg IKS

Saksbehandler:	Kjell Tore Wirum	Saksnr.:	18/00074-1
Saksgang		Møtedato	
1 Ås kontrollutvalg		7/18	10.04.2018

Sekretariatets innstilling:

Saken oversendes kommunestyret med følgende innstilling:

- I. Kommunestyret ber Ås kommunes medlemmer av representantskapet i Søndre Follo Renseanlegg IKS sørge for at selskapet setter i verk følgende tiltak:
  - a. Gjennomfører planlagte evalueringer av måloppnåelse og kostnadseffektivitet, og sikrer at det blir rapportert om dette til styret.
  - b. Ferdigstiller arbeid med utvikling av skriftlige rutiner for budsjettarbeidet.
  - c. Sikrer en tilstrekkelig rensekapasitet for avløpsvann som bidrar til etterlevelse av utslippskrav, i samsvar med lov og forskrift, utlippstillatelse og statlige pålegg.
- II. Kommunestyret ber Ås kommunes representanter i representantskapet melde tilbake til kommunestyret om oppfølging av anbefalingene under punkt 1 innen seks måneder.

Avgjørelsesmyndighet:

Ås kommunestyre

Vedlegg:

Vedtak Vestby KU Sak 5 18 Rapport om selskapskontroll - Søndre Follo Renseanlegg IKS, Rapport Selskapskontroll SFR IKS

Vedtak i saken sendes til:

Ås kommunestyre

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget i Vestby kommune behandlet 14.3.18 sak 5/18 **Rapport om selskapskontroll - Søndre Follo Renseanlegg IKS** og vedtok følgende:

Saken oversendes kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret ber Vestby kommunes medlemmer av representantskapet i Søndre Follo Renseanlegg IKS sørge for at selskapet setter i verk følgende tiltak:
  - a. Gjennomfører planlagte evalueringer av måloppnåelse og kostnadseffektivitet, og sikrer at det blir rapportert om dette til styret.
  - b. Ferdigstiller arbeid med utvikling av skriftlige rutiner for budsjettarbeidet.
  - c. Sikrer en tilstrekkelig rensekapasitet for avløpsvann som bidrar til etterlevelse av utslippskrav, i samsvar med lov og forskrift, utlippstillatelse og statlige pålegg.

2. Kommunestyret ber Vestby kommunes representanter i representantskapet melde tilbake til kommunestyret om oppfølging av anbefalingene under punkt 1 innen seks måneder.
3. Kommunestyret ber rådmann sørge for å sette i verk følgende tiltak:
  - a. Avklarer ansvars- og oppgavefordeling mellom Vestby kommune og Søndre Follo Renseanlegg IKS når det gjelder administrative oppgaver.
  - b. Sikrer at kommunens arbeid med eieroppfølging er i samsvar med gjeldende politiske vedtak og de anbefalinger som gjelder for god eierstyring av kommunalt eide selskaper.
4. Kommunestyret ber rådmann rapportere om Vestby kommunes oppfølging av anbefalingene under punkt 3 til kontrollutvalget innen seks måneder.

Bakgrunn for saken:

Vestby kommunestyre vedtok 13.2.17 i sak 4/17 **Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020** følgende:

1. Kommunestyret vil ha følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt gjennomført i 2017:
2. Forvaltningsrevisjon Søndre Follo Renseanlegg IKS.
3. Forvaltningsrevisjon Samhandlingsreform.
4. Kommunestyret ber kontrollutvalget fremme ny, revidert plan for perioden 2017 – 2020 i løpet av året. Planen må ta hensyn til at for enkelte av de forslagene som nå er fremmet nylig har blitt gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt.

Kontrollutvalget i Vestby kommune behandlet i møte 22.3.17 sak 9/17

Mål og problemstillinger for forvaltningsrevisjon 2017.

Kontrollutvalget vedtok følgende mål og problemstillinger for forvaltningsrevisjonsprosjektet Søndre Follo Renseanlegg IKS:

Formål:

Undersøke hvordan selskapet drives i forhold til selskapets mål.

Problemstillinger:

1. Driver selskapet mål- og kostnadseffektivt?
2. Hvordan etterlever selskapet krav til ytre og indre miljø?
3. Hvordan etterlever selskapet kravene til regnskapsføring?
4. Hvordan er selskapet forberedt på møte endrede kapasitetsbehov?
5. Hvilke rutiner har selskapet for kvalitetssikring av nye investerings- og byggeprosjekter?
6. Står eierne for aktiv styring?

Problemstillingene 1-5 omhandler selskapskontroll av Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Problemstilling 6 omhandler Vestby kommunes forvaltning av kommunens eierinteresser i Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Avgrensning

En vil i det videre konsentrere seg om selskapskontrollen og de forhold Ås kommune bør følge opp i forbindelse med eierskapet i Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Fakta:

Søndre Follo Renseanlegg IKS (SFR IKS) ble stiftet i 2013.

Selskapets formål er og eie, utbygge, drive og vedlikeholde et felles avløpssystem for oppsamling og behandling av avløpsvann med 4 pumpestasjoner (Tvetter, Krombekken, Ringbekken og Revhaug) på strekningen Tvetter til renseanlegget, og deretter ferdig renset ut i Emmerstadsbukta (Oslofjorden).

SFR IKS er eid av Vestby kommune (38 pst.) og Ås kommune (62 pst.).

Styret i SFR IKS består i perioden 2015-2019 av tre styremedlemmer fra Ås kommune, styreleder og nestleder fra Vestby kommune og ett styremedlem som er ansattes representant.

Teknisk sjef i eierkommunene har møterett i styremøter.

Representantskapet i SFR IKS består i perioden 2015-2019 av fem personer, tre fra Ås kommune (herunder representantskapsleder) og to fra Vestby kommune (herunder nestleder i representantskapet).

Ytterligere opplysninger om selskapet finner en på selskapets egne nettsider, <http://sfrens.no/>

Rapport om selskapskontroll Søndre Follo Renseanlegg IKS:

Rapport om selskapskontroll Søndre Follo Renseanlegg IKS, datert 5.3.18, er oversendt fra Deloitte AS som var valgt som oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for forvaltningsrevisjonsprosjektet i 2017.

Deloitte AS har operasjonalisert kontrollutvalgets problemstillinger med underproblemstillinger.

Deloitte har valgt å omgjøre kontrollutvalgets hovedproblemstilling 3 til en underproblemstilling til hovedproblemstilling 1.

Metode

Revisjonen har gjennomgått rettsregler og kommunale vedtak, og benyttet dette som kontrollkriterier.

For å få supplerende informasjon til skriftlige kilder, har Deloitte AS intervjuet utvalgte personer i Vestby kommune som er involvert i Søndre Follo Renseanlegg IKS, herunder Vestby kommunes representanter i selskapets representantskap og rådmann.

I tillegg er styreleder og daglig leder i selskapet intervjuet. Det ble gjennomført 4 intervju.

Revisjonen har gjennomgått KOSTRA-data for vann og avløp. Disse er benyttet til å si noe om driften i selskapet og kostnadene for kommunen, sammenlignet med andre kommuner.

Sentrale funn

- Revisjonen mener at det i årsberetningen for SFR IKS er gitt opplysninger om forhold som anses viktige for å bedømme selskapets stilling og resultatet av virksomheten, og som ikke fremgår av årsregnskapet, samt opplysninger om andre forhold som er av vesentlig betydning for selskapet.

- Både i 2014 og 2015 overholdt ikke SFR IKS krav til utslippstillatelse fra Fylkesmannen, og rensgraden for anlegget var lavere enn det som kreves for å innfri utslippskravene. SFR innfridde kravene i utslippstillatelsen i 2016.
- Revisjonen vurderer det til at SFR IKS har etablert hensiktsmessig mål, system og rutiner for å sikre etterlevelse av krav til indre miljø.
- Undersøkelsen viser at det er påvist behov for utvidet renskapasitet ved Søndre Follo Renseanlegg. Behovet går frem av brev fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, og blir vist til som forholdsvis akutt. Fylkesmannen omtaler også situasjonen knyttet til renskapasiteten i anlegget som alvorlig.
- Arbeidet med tiltak for å møte krav fra Fylkesmannen har pågått over flere år, uten at fremdriften har vært tilstrekkelig til å møte Fylkesmannens pålegg innen de frister som har vært gitt. I 2017 har det imidlertid blitt iverksatt tiltak som etter revisjonens vurdering er av betydning for fremdrift i prosessen med å møte behov for utvidet kapasitet, gjennom utredning av tre ulike rensanleggsvarianter.
- Revisjonen vurderer det til at SFR IKS gjennom prosjektveilederen som er utarbeidet, har sikret en tydelig fordeling av ansvar og oppgaver i investerings- og byggeprosjekt.
- Revisjonen mener at SFR IKS gjennom prosjektveilederen som er utarbeidet, har etablert hensiktsmessige retningslinjer for utarbeidelse av risikoanalyser av prosjekt.
- Etter revisjonens vurdering oppfylder selskapsavtalen i SFR IKS minstekravet i IKS-loven § 4.
- Undersøkelsen viser at det i SFR IKS er sikret en balansert kjønnsrepresentasjon i styret, at det er utarbeidet etiske retningslinjer for selskapsdriften, at det er gjennomført folkevalgtopplæring som også tar for seg kommunalt eierskap og at det gjøres fortløpende vurderinger av kompetanse med hensyn til sammensetning av styrer i selskaper kommunen eier.

Konklusjon og anbefalinger

Basert på det som kommer frem i undersøkelsen anbefaler Deloitte AS at Vestby kommune sørger for at kommunen og SFR IKS setter i verk følgende tiltak:

1. Gjennomfører planlagte evalueringer av måloppnåelse og kostnadseffektivitet, og sikrer at det blir rapportert om dette til styret.
2. Ferdigstiller arbeid med utvikling av skriftlige rutiner for budsjettarbeidet.
3. Avklarer ansvars- og oppgavedeling mellom Vestby kommune og SFR IKS når det gjelder administrative oppgaver.
4. Sikrer en tilstrekkelig renskapasitet for avløpsvann som bidrar til etterlevelse av utslippskrav, i samsvar med lov og forskrift, utslippstillatelse og statlige pålegg.
5. Sikrer at kommunens arbeid med eieroppfølging er i samsvar med gjeldende politiske vedtak og de anbefalinger som gjelder for god eierstyring av kommunalt eide selskaper.

For kontrollutvalget i Ås kommune sin behandling av rapporten, er anbefalingene 1, 2 og 4 relevante.

Høringsuttalelser:

Det er kommet inn to høringsuttalelser i forbindelse med høringsrunden på foreløpig rapport. Disse er innarbeidet som vedlegg i rapporten.

Rådmann i Vestby kommune bemerker i sin uttalelse, datert 2.mars 2018, blant annet følgende:

«Når det gjelder de anbefalte tiltakene er det slik at Vestby kommune er en minoritetseier i SFR IKS.

Rådmannen er derfor av den oppfatning at det kan bli noe vanskelig for kommunen å sørge for at SFR IKS iverksetter tiltak.»

I felles høringsuttalelse fra daglig leder og styreleder i SFR IKS, datert 3.3.2018, bemerkes følgende:

«SFR IKS har fremmet forslag 2 ganger til Vestby kommune om pålegg fra Fylkesmann for å sette i gang med tiltak for å øke renskapasitet ved SFR IKS. Første gang i 2014, andre gang i 2015, begge ganger ble dette nedstemt i Vestby kommune. SFR IKS sitt styre fremmet da forslag om å øke selskapet låneramme fra 40 Mill til 80 Mill for å komme i gang med detaljprosjektering av nytt anlegg.

SFR IKS Administrasjon og Styre har ingen annen mulighet om å iverksette et slikt stort pålegg/kostnad det her er snakk om, en til å be eierkommunene om midler til å iverksette nødvendige tiltak for utbedring/bygging.»

Det bemerkes videre:

«Eierskapsoppfølging har ikke blitt fulgt opp de siste 3 år fra Vestby kommune! SFR IKS har gjentatte ganger bedt administrasjonen ved rådmann om å få presentere status samt videre mål fremover for SFR IKS ovenfor Vestby kommune og de folkevalgte, noe som står helt klart i eiermeldingen skal gjøres. SFRs henvendelser har aldri blitt besvart.»

Vurdering:

I henhold til Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2017-2020 for Vestby kommune, vedtok Vestby kommunestyre 10.oktober 2016 i sak 84/16 følgende:

Kommunestyret slutter seg til forslaget til plan for selskapskontroll 2017–2020:

2018 Eierskapskontroll med vekt på selskapenes oppfølging av retningslinjer gitt nasjonalt og lokalt.

2019 Forvaltningsrevisjon av et selskap. Kommunestyret ønsker at SFR vurderes for slik revisjon.

2020 Eierskapskontroll med vekt på kommunens eierstyring generelt.

Kontrollutvalget gis fullmakt å endre planen i planperioden.

Kontrollutvalgets opprinnelige forslag var å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av et selskap i samarbeid med andre utvalg.

Ås kommunestyre vedtok 12.10.16 i sak 85/16 **Sak fra Kontrollutvalget - Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2017 – 2020** følgende:

- 1. Kommunestyret ber ÅSPRO AS samtykke i at selskapet undergis selskapskontroll på lik linje med de heleide kommunale selskapene, jf. Kommuneloven § 80.**
- 2. Kommunestyret slutter seg til forslaget til plan for selskapskontroll 2017-2020:**

- 2018: Eierskapskontroll med vekt på selskapenes oppfølging av retningslinjer gitt nasjonalt og lokalt
  - 2019: Forvaltningsrevisjon av et selskap
  - 2020: Eierskapskontroll med vekt på kommunenes eierstyring generelt.
3. Kontrollutvalget gis i fullmakt å endre planen i planperioden.

Forholdet til de andre eierne i Søndre Follo Renseanlegg IKS:

En ser det som hensiktsmessig at kontrollutvalget i Ås kommune får rapporten til ordinær behandling, slik at den del av rapporten som omhandler selskapskontrollen av Søndre Follo Renseanlegg IKS også blir fulgt opp av den andre deltakerkommunen i selskapet.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet er av den formening at rapport om selskapskontroll for Søndre Follo Renseanlegg IKS utarbeidet av Deloitte AS, svarer opp kontrollutvalgets mål og problemstillinger for forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Sekretariatet har vurdert det som hensiktsmessig å dele opp innstillingen i to; *for det første* den delen som gjelder oppfølging av anbefalinger som gjelder selskapskontrollen av Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Her er det nærliggende at kommunens representanter i representantskapet følger opp dette i forhold til selskapet.

For det andre den delen som gjelder oppfølging av anbefalinger knyttet til eierskapskontrollen, dvs. oppfølging av Vestby kommunes forvaltning av eierinteressen i Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Kontrollutvalget i Ås kommune bes ta stilling til den første del av rapporten.

Sekretariatet var opprinnelig av den formening at saken bør følges opp igjen og senest i forbindelse med avleggelsen av årsregnskap og årsberetning for både Søndre Follo Renseanlegg IKS og Ås kommune for 2018.

Kontrollutvalget i Vestby kommune valgte å endre frist for tilbakemelding fra 12 måneder til 6 måneder. Sekretariatet legger derfor opp til at kontrollutvalget i Ås kommune har likelydende innstilling overfor Ås kommunestyre.

Avslutning

Da oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for Vestby kommune ikke er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for Ås kommune, vil sekretariatet stå for orienteringen av rapporten og svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Ås, 03.04.18

Kjell Tore Wirum/s./
kontrollsekretær

Vedlegg til sak

Vedtak Vestby KU
Sak 5 18 Rapport om

Rapport
Selskapskontroll SFR :

Ås KU-8/18

Orientering fra revisjonen

Saksbehandler:	Kjell Tore Wirum	Saksnr.:	18/00075-1
Saksgang		Møtedato	
1 Ås kontrollutvalg		8/18	10.04.2018

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg:

SAKSUTREDNING:

Det legges opp til at Follo Distriktsrevisjon IKS orienterer om de løpende revisjonsarbeidet og andre aktuelle saker som ellers ikke står på dagsorden som egen ordinær sak.

Avslutning

Revisjonssjef Steinar Neby vil komme i møtet og orientere og svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Ås, 03.04.18

Kjell Tore Wirum/s./
kontrollsekretær

Ås KU-9/18

Referat og orienteringer

Saksbehandler:	Kjell Tore Wirum	Saksnr.:	18/00072-1
Saksgang		Møtedato	
1 Ås kontrollutvalg		9/18	10.04.2018

Sekretariatets innstilling:

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Vedlegg:

Sak fra kontrollutvalget - Rådmannens oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om samfunnssikkerhet og beredskap, Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsrapport 2017, Protokoll As KU 230118 sign, Felles repskapsmøter IKSene - Møteoversikt april 2018, FKT Fagkonferanse 2018 program, e-post Brannsikkerheten i boliger levert av Trysilhus, Studentsamskipnaden sitt prosjekt på Kaja, Mulig KU sak - Kommunestyrevedtak april 2013 fysioterapi, Plan for samordning av tilsyn med andre tilsynsmyndigheter 2018, Aktuelle orienteringer, Aktivitetsplan pr 280318

SAKSUTREDNING:

Referatsaker (RS):

- RS 01/18 **Sak fra kontrollutvalget - Rådmannens oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om samfunnssikkerhet og beredskap – saksprotokoll K sak 1/18 (vedlagt)**
- RS 02/18 **Sak fra kontrollutvalget - Kontrollutvalgets årsrapport 2017 – saksprotokoll K sak 2/18 (vedlagt)**

Orienteringssaker (OS):

- OS 04/18 **Protokoll Ås KU 23.1.18 (vedlagt)**
- OS 05/18 **Felles repskapsmøter IKSene – Møteoversikt april 2018 (vedlagt)**
- OS 06/18 **FKT Fagkonferanse 2018 program (vedlagt)**
- OS 07/18 **Brannsikkerheten i boliger levert av Trysilhus, e-post datert 9.2.18 (vedlagt)**
- OS 08/18 **Studentsamskipnaden sitt prosjekt på Kaja – e-post korrespondanse (vedlagt)**
- OS 09/18 **Mulig KU sak – Kommunestyrevedtak 2013 fysioterapi – e-post (vedlagt)**
- OS 10/18 **Plan for samordning av tilsyn med andre tilsynsmyndigheter 2018 (vedlagt)**
- OS 11/18 **Aktuelle orienteringer (vedlagt)**
- OS 12/18 **Aktivitetsplan pr 28.3.18 (vedlagt)**

Ås, 03.04.18

Kjell Tore Wirum/s./
kontrollsekretær

Vedlegg til sak

Sak fra
kontrollutvalget - Råc

Sak fra
kontrollutvalget - Kon

Protokoll As KU
230118 sign

Felles rep-skapsmøter
IKSene - Møteoversik

FKT Fagkonferanse
2018 program

e-post
Brannsikkerheten i bo

Studentsamskipnaden
n sitt prosjekt på Kaja

Mulig KU sak -
Kommunestyrevedtak

Plan for samordning
av tilsyn med andre t

Aktuelle
orienteringer

Aktivitetsplan pr
280318

Eventuelt